

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

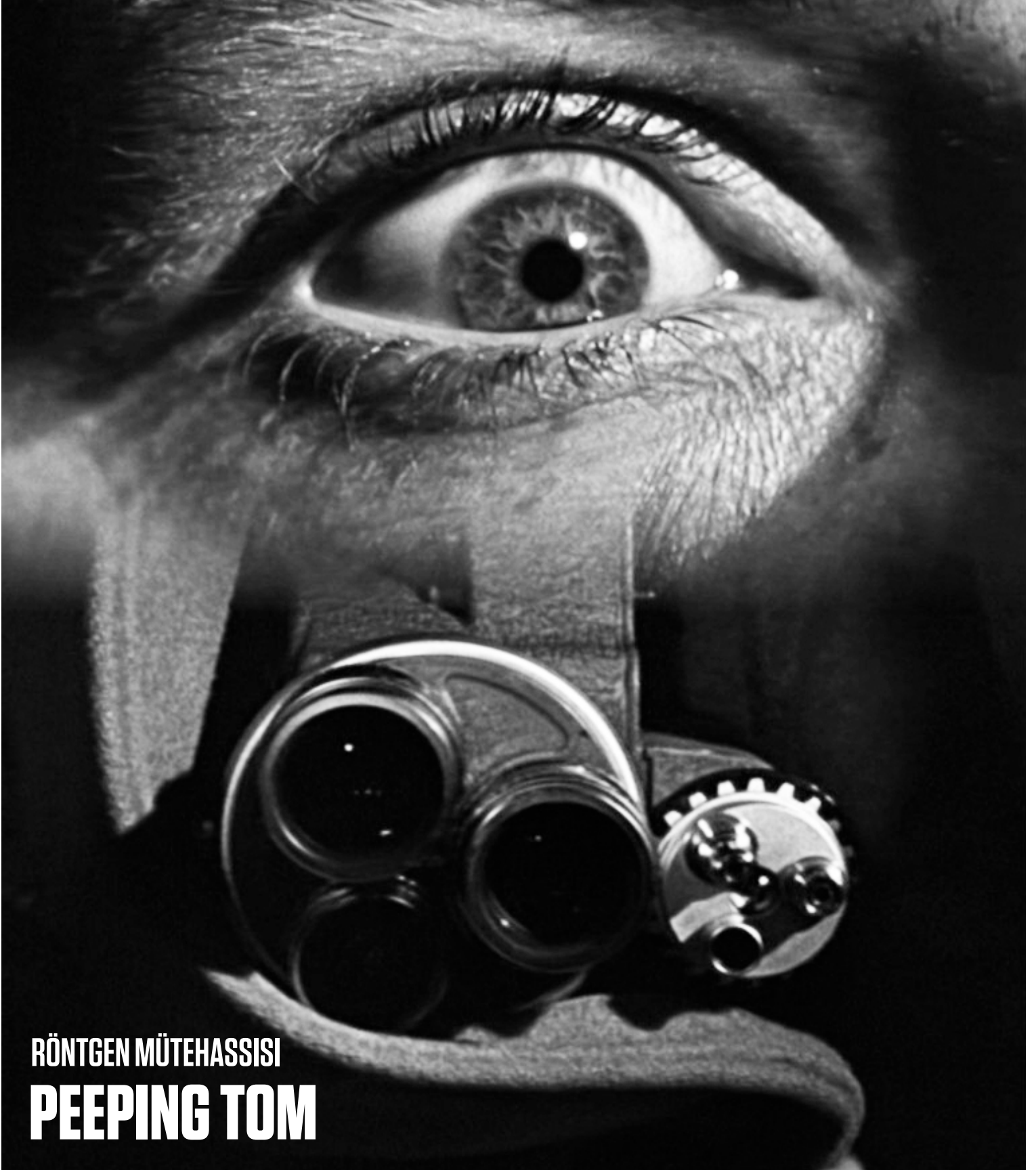
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

RÖNTGEN MÜTEHASSISI
PEEPING TOM

ESCOBAR: KAYIP CENNET PARADISE LOST

ŞİMDİ DVD'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

-fabula-

bir

BUNA DA MI

“MAHMUT” DİYELİM?

SANSÜR... ARKA PENCERE’NİN HASSASIYETLERİ ARASINDA BİR NUMARA BELKİ DE... TÜRKİYE’NİN SANSÜR KARNESİNİN BUGÜN DE GEÇMİŞTE OLDUĞU GİBİ KIRIK DÖKÜK OLDUĞUNU SÖYLEMEKSE YANLIŞ OLMAZ. ÖZELLİKLE GEÇEN YILKI ANTALYA ALTIN PORTAKAL FİLM FESTİVALİ’NDE, ardından da İstanbul Film Festivali’nde yaşananlar, bu ‘lanetli’ (daha doğrusu lanetlenesi) kavramın ‘güncel politik’ yüzüyle bir kez daha baş başa bıraktı bizi. Özellikle Antalya’nın geçen yılki günahlarından herhangi bir ders almadığı, hatta sansürü daha da sahiplendiğini görmek üzücü (bize üzücü tabii, onlara değil).

Sinema sanatındaki sansür uygulamalarının haddi hesabı yokken, televizyon da başka bir boyutta girdi işin içine. Televizyon denen ‘aptal kutusu’nun sansürle irtibatı yoğundu tabii ki, defalarca bu sayfada da yazdığımız gibi. Ama bu kez ‘bambaşka’ bir pencere açıldı önümüzde, ufkumuz genişledi!

Türkiye’nin ilk ve ‘en güçlü’ dijital platformu Digiturk, yıllardır bünyesinde taşıdığı ‘Cemaat’ın yedi kanalını ‘ilginç’ bir gerekçeyle platformdan atıverdi. Açıklama şu: “Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Anayasal Düzene Karşı İşlenen Suçlar Soruşturma Bürosu tarafından yapılan bir soruşturma ile ilgili olarak şirketimize resmi bir yazı tebliğ edilmiştir. Söz konusu yazının içeriği gereği yasal zorunluluktan dolayı Kanaltürk, Samanyolu TV, Mehtap TV, S Haber (Samanyolu Haber), Bugün TV, Yumurcak TV ve Irmak TV kanalları platformumuzdan çıkarılmıştır. Kamuoyuna saygılarımızla duyururuz.”

Şimdi soruyoruz: Digiturk, bize bunun sansür olmadığını, bir zorunluluk olduğunu anlatmaya çalışıyor. Peki, önceki sansür uygulamalarında olduğu gibi buna da mı “Mahmut” diyelim?

Bir başka soru: Bu yazı, sadece Digiturk’e mi gitmiş, D-Smart adamdan sayılmamış mı?

Sorularımız devam ediyor: Bu yazı tebliğ edildiğinde, “Olmaz öyle şey kardeşim, yasalar buna izin vermez!” diyecek bir babayiğit de mi çıkmadı? Digiturk’ün ‘burnundan kıl aldırmayan’ tavrına n’oldu? Efelenmekten biat etmeye geçiş çok hızlı olmuş anlaşılan...

Sorularımız bol, da son bir soruyla bitirelim bu faslı: Bu durumu ‘tüketici hakkı ihlali’ olarak değerlendirip üyelik iptali yapmak isteyen abonelerinize karşı tutunduğunuz tavrı nedir allah aşkına? Tüketici Hakları Mahkemesi’nde yerle yeksan olacağınızı bile bile hem de... “Onlara efelenemedik, para ödeyip hizmet almak isteyen abonelerimize efelenelim” kararı aldınız belli ki!

Sözün özü... Sonuçlanmamış, hatta mahkeme aşamasına bile geçilmemiş bir davanın savcısının, hangi yasaya dayandırarak Digiturk’e tebliğ ettiği bile belli olmayan bir ‘yazı’ neticesinde yedi kanal platformdan çıkarıldı. Cemaat’ın kanalı ya da değil, Arka Pencere için fark etmez; herhangi bir kanalın hukuk dışı uygulamalarla hiç edilmeye çalışılmasına, üzgünüz ama “Mahmut” demeye niyetimiz yok! Sansür sansürdür! En can acıtıcı olan da bunun bir devlet politikası olmasının ötesinde, sindirilmiş halkların da ‘otosansür’le bu uygulamalara çanak tutmalarıdır.

Diyeceğimiz bu... Teşekkürler...

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** BERKE GÖL, ALİ ULVİ UYANIK, ŞENAY AYDEMİR, ALİ ERCİVAN,

SUZAN DEMİR, MÜJDE İŞİL, ERMAN ATA UCU, FIRAT ATAÇ, OLCAN ÖZYURT **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Mantıksız Adam (Irrational Man); Tehlikeli Yürüyüş (The Walk); Korku Terapisi (Regression); Ejder Kılıcı (Tian Jiang Xiong Shi); Hayat Öpücüğü; Geniş Aile: Yapıştır.

19 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

20 CİNNET

Okan Arpaç, Gillo Pontecorvo'nun "İsyan"ına (Queimada) uygulanan sansürün izini sürüyor bu hafta.

22 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Michael Powell'dan 'öncü' bir gerilim klasiği: "Kadın Katili" (Peeping Tom)... Okan Arpaç imzasıyla.

24 ESRAR PERDESİ

Müjde Işıl, efsane müzikal "Mamma Mia!"nın İstanbul'a gelişini fırsat bildi ve sizler için izleyip yorumladı.

26 DÜZENBAZ

Erman Ata Uncu, büyük kayıp Chantal Akerman'ı 'gerçekleşmesi imkansız bir proje' olarak ele alıyor.

28 ESRAR PERDESİ

Murat Özer, 29 Eylül'deki tek gösterimlik "Roger Waters The Wall" belgeseli üzerine kalem oynatıyor.

30 AİLE OYUNU

Günah Şehri: Uğruna Öldürülecek Kadın (Sin City: A Dame To Kill For); Gece Takibi (Run All Night).

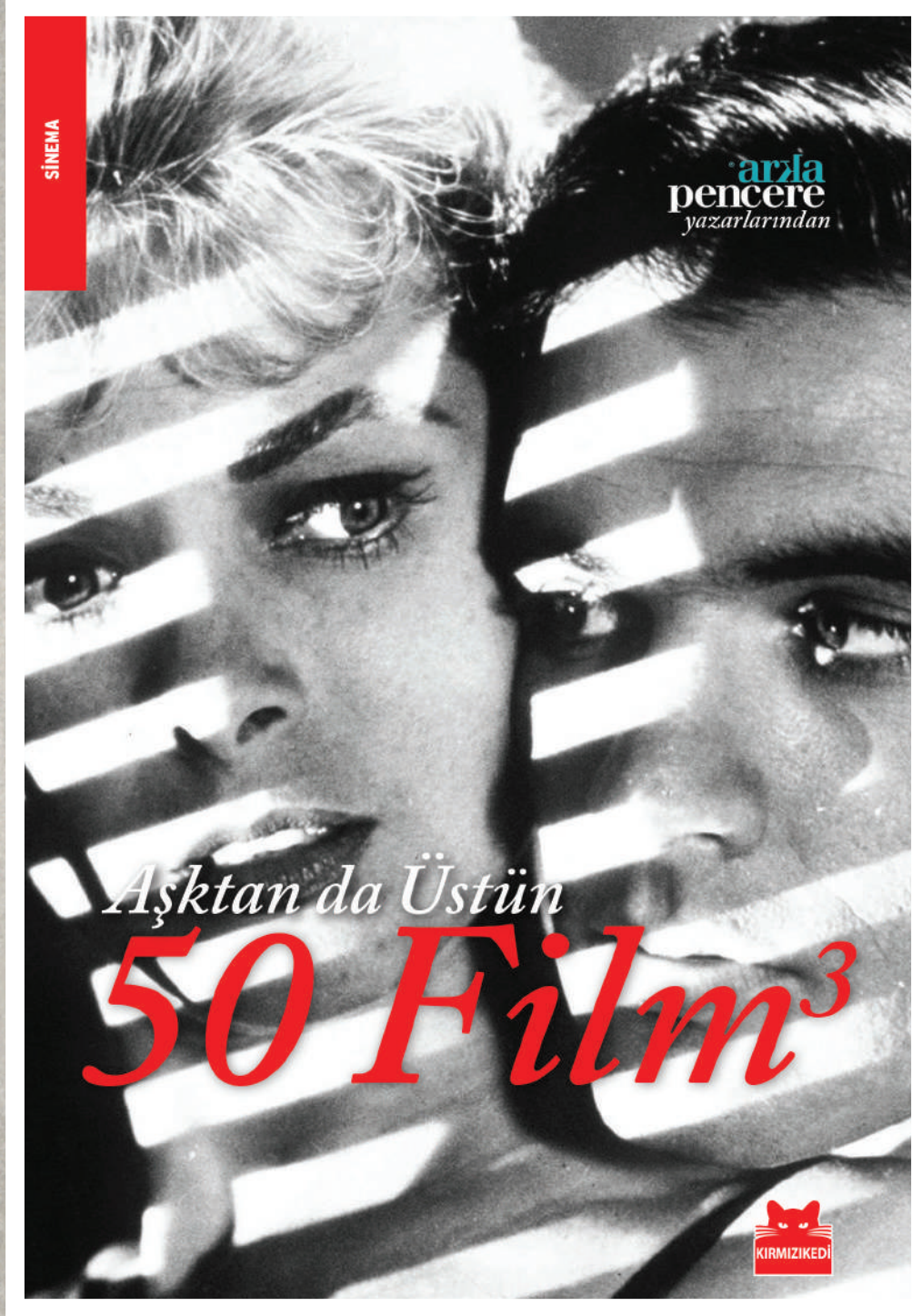
34 GENÇ VE MASUM

Chantal Akerman'a veda ederken: "Açım, Üşüyorum" (J'Ai Faim, J'Ai Froid)... Murat Özer imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

YEDİ YAZAR, YEDİ AYRI ÜSLUP
AŞKTAN DA ÜSTÜN 50 FİLM³

KİTAP SATILAN HER YERDE!

MANTIKSIZ ADAM

ORJİNAL ADI Irrational Man

YÖNETMEN Woody Allen

OYUNCULAR Joaquin Phoenix,

Emma Stone, Parker Posey,

Jamie Blackley, Betsy Aidem,

Ethan Phillips

YAPIM 2015 ABD

SÜRE 95 dk.

DAĞITIM Bir Film

ALLEN 'VAROLUŞUN
ANLAMI' ETRAFINDA
KIRK YILDIR AYNI
HEYECANLA SORUP
CEVAPLADIĞI
SORULARLA
UĞRAŞMAYI BU YENİ
FİLMİNDE DE
SÜRDÜRÜYOR.

BİR SÜREDİR, UFUKTA GÖRÜLEN HEMEN HER YENİ WOODY ALLEN FİLMİ ÖNCESİ ŞU TÜR YORUMLAR KULAKLARA ÇALINMAYA BAŞLIYOR: "WOODY ALLEN'İN SON YILLARDA YAPTIĞI EN İYİ FİMLERDEN BİRİ..." BÖYLECE HAYRANLARI, takipçileri, usta yönetmenin yeniden eski formuna kavuşacağına dair umutlarını tazeliyor. Sinemaseverlerin bu yorumlara hevesle sarılmasının altında yatan esas etken ise herhalde yönetmenin son dönem filmlerinin yarattığı hayal kırıklığının beklentileri düşürmesi olsa gerek. "Mantıksız Adam" da Allen-severlerin benzer bir umutla beklediği ama sonuçta tam olarak memnun ayrılmayacağı bir yapım olarak yönetmenin filmografisindeki yerini alıyor. Bu yıl seksenini deviren Allen sürprize mahal vermiyor ve 'varoluşun anlamı' etrafında kırk yıldır aynı heyecanla sorup kimi zaman bıyık altından gülerek kimi zaman da yoğun bir karamsarlıkla cevapladığı sorularla uğraşmayı bu yeni filminde de sürdürüyor.

Tutkusunu, yaşama sevincini, 'nefes alma arzusu'nu yitirmiş felsefe profesörü Abe Lucas, kişisel sorunları nedeniyle önceki okulundan ayrılmak zorunda kalmıştır. Yeni akademik dönem başlarken, işe kabul edildiği küçük bir üniversite kasabasına taşınır. 'Gerçek dünyaya uyum sağlamakta zorlanan entelektüel' havalarıyla eski usul öğretim kadrosu içinde ilk andan itibaren göze batacak, bu arada iş arkadaşlarından Rita'nın, öğrencilerinden de Jill'in ilgisini çekmeye başlayacaktır. Ancak hayattan bezen, yeni kitabı üzerindeki çalışmalarında tıkanmış olan, boş zamanlarını tek başına içerek geçiren Abe, kendisine gösterilen bu ilgiye karşı da büyük ölçüde kayıtsızdır.

Zamanla daha çok birlikte vakit geçirmeye başladığı Jill ile bir gün bir kafede otururken, yan masadaki konuşmaya kulak misafiri olurlar. Bir kadın, gözyaşları içinde, çocuklarının velayet davasında uğradığı haksızlıktan dem vurmakta, meseleye tarafsız yaklaşmadığı aşık olan yargıcın insafsızlığından şikayet etmektedir.

NE YAZIK Kİ FİLMİN DE,
BAŞKARAKTERİNİN
DE ALLEN
FİLMOGRAFİSİYLE
AKRABALIĞI, ORTAYA
YENİ FİLM ADINA
PEK BİR ÖZGÜNLÜK
BIRAKMAYACAK
KADAR YOĞUN.

Rastlantı eseri tanık oldukları bu acıklı öykü Abe'in içinde bir fitili ateşler, zihninde dünyaya ufak bir iyilik yapma ve kendi varoluşuna anlam kazandırma düşüncesini uyandırır. Böylece Abe, her ayrıntısı hesaplanmış bir 'kusursuz cinayet' için planlara girer.

"Mantıksız Adam" bu bilindik ahlaki sorudan hareketle varoluş ve hayatın anlamı üzerine, fazla derinlere inmeyen bir etik tartışmasına giriyor. Daha doğrusu girer gibi yapıyor diyelim, zira tıpkı Kant, Kierkegaard ya da Simone de Beauvoir gibi düşünürleri öğrencilerine havalı görünen indirgemeci alıntılar aracılığıyla anlatan Abe gibi, yönetmenin niyeti de meselenin felsefi boyutuna en yüzeysel haliyle değinmekten ibaret. İşin kötüsü, bu yüzeysellik karakterler için de geçerli: Abe'in varoluşsal sancıları da, bu 'dağıtmış dahi' imajının Jill'i neden ve nasıl büyülediği de, Rita'nın Abe'e tutkuyla bağlanması da karakterlerin yüzeyselliğinden dolayı, kağıt üzerinde olduğu gibi işlemiyor perdede.

Kişisel çıkar uğruna değil de 'kendinden büyük bir dava' ya da 'toplumun iyiliği' adına işlenen 'kusursuz cinayet' deyince, akla öncelikli Dostoyevski'nin "Suç Ve Ceza"sı ve kahramanı Raskolnikov'un gelmesi kaçınılmaz; zaten

Woody Allen da bu referansı filmde seve seve açık etmiş. Tıpkı tefeci Alyona İvanovna'yı öldüren Raskolnikov gibi, Abe de kendisinde dünyayı 'kötü bir insandan kurtarma' yetkisini görüyor. Ayrıca giriştiği eylem, en azından başlangıçta, Raskolnikov'un kine benzer bir ruhsal sarsıntı yaratıyor Abe'de.

Ancak Dostoyevski bağlantısı bu noktadan itibaren yerini Woody Allen evreninin alışkanlıklarına bırakıyor: Eylemiyle dünyanın daha iyi bir yer olmasına küçük de olsa katkıda bulunduğunu düşünen kahramanımız yeniden hayata bağlanıyor, yemeğe, içmeye, sevişmeye, yaşama istahla sarılıyor. Ne var ki iş kalkıştığı olayın sorumluluğunu almaya, sonuçlarıyla yüzleşmeye gelince tüm o etik tartışmaları ve felsefi argümanlar bir anda silinip gidiyor ve geriye yalnızca kaba ve basit bir hayatta kalma çabası kalıyor.

Bu anlamda Abe'in, Woody Allen filmografisinin aşk ya da tutkunun ateşiyle kendinde her şeyi yapabilme gücü bulan, 'anlamsız' bulduğu hayatını, işini, sevgilisini ya da ailesini bir anda geride bırakabileceği hayallerine kapılıp coşan ama o ilk heyecanın geçmesiyle eski güvenli yaşamına geri dönmek için yollarını aramaya başlayan sayısız karakteriyle akraba olduğu su götürmez.

Ne yazık ki filmin de, başkarakterinin de Woody Allen filmografisiyle akrabalığı, ortaya yeni film adına pek bir özgünlük bırakmayacak kadar yoğun. Pek çok başka auctur gibi Allen'ın da dönüp dolaşip aynı filmin varyasyonlarını çektiği malum ancak yönetmenin son dönemi, bir bütünü tamamlayan eklerden ziyade, aceleyle getirilmiş tekrarlar hissi verir oldu. Yalnızca tematik bağlantılar ya da üslup benzerlikleri değil söz konusu olan; yönetmenin artık eski filmlerinden farklı diyalogları, anları, fragmanları farklı kombinasyonlarla yeniden bir araya getirip önümüze sürdüğü hissediliyor.

"Mantıksız Adam"ın Allen filmografisinin pek çok klasiğinden yaptığı sayısız alıntının en barizi, yönetmenin 2000'lerdeki en iyi filmi sayılabilecek "Maç Sayısı"nın (Match Point) finalini akla getiren 'kaderin cilvesi' esprisi. Tıpkı finaldeki bu an gibi, filmin genelinden alınacak keyif de, bu benzerlikleri 'tekrar' mı yoksa 'referans' mı olarak algılandığınızla doğrudan ilişkili.

Abe ve Jill'in anlatım gibi duran üst sesleri, sonradan izleyiciyi ikisi arasında bırakarak işlev kazanıyor.

Joaquin Phoenix gibi bir oyuncunun bile yönetmenin elinde özgünlüğünü kaybetmesi.

Filmekimi'nin En İyileri

Carol, Gençlik, Ex Machina, Saul'un Oğlu, The Lobster

Bulantı: Demirkubuz'un Yeni Apartman Hikâyesi

45 Yıl: Bir Aşkın Hayaleti

Mustang: Deniz Gamze Ergüven'le Söyleşi

Wes Craven: Gore'un Gurusu

+ HEDİYE AFİŞ: MARSLI

www.altiyazi.net

Altyazı

AYLIK SİNEMA DERGİSİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

EKİM SAYISI BAYİLERDE

TEHLİKELİ YÜRÜYÜŞ

★★★★★

ORİJİNAL ADI The Walk
YÖNETMEN Robert Zemeckis
OYUNCULAR

Joseph Gordon-Levitt,
Ben Kingsley, Charlotte Le Bon,
Clément Sibony,
James Badge Dale
YAPIM 2015 ABD
SÜRE 123 dk.
DAĞITIM Warner Bros.

**BELİRTELİM Kİ VE
DOĞALDIR Kİ, JAMES
MARSH'IN OSCAR
KAZANAN BELGESELİ
"TELDEKİ ADAM" DAN
(MAN ON WIRE, 2008)
BİRAZ DAHA FARKLI
BİR FİLM VAR
KARŞIMIZDA.**

İLK SORU ŞU: 4 NİSAN 1973'TE AÇILIŞI YAPILAN VE İÇİNDEKİ ÇALIŞMALAR KISMEN DEVAM EDEN DÜNYA TİCARET MERKEZİ kuleleri arasına çelik kablo gererek yürüme fikri neden? Yerden 400 metre yükseklikte ölüme meydan okumaya, henüz 25 yaşında hayatını riske atmaya değer mi?

'Neden' sorusuna, tehlikeli gösteriler yapan bir ip cambazının kim olduğunu tarif etmeye çalışarak yanıt verebiliriz: Düşleyen, imkansız görüneni gerçekleştirmek için aklını kullanan, planlayan, uygulayan; ipin üzerinde ise, başı dik biçimde, ayakları, denge çubuğu, zihni, yüreği ve en önemlisi ruhunun tutkuları bir bütün olan sanatçıdır. Bir sihirbazdır... Tam bir estettir. Mükemmeliyetçi bir mühendistir: Kılı kırk yarararak seçtiği malzemelerini 'dinler', uyarılarına dikkat kesilir. Bir ip cambazı ölümü değil, daima, yaşamın ilham verici ve ödüllendirici armağanlarını, gökyüzündeki özgürlük ve hafifleme hissini hedefler. Sıra dışı, fark yaratan ve ilham veren olmak ister. Bunun için de, düzenin, yasaların, kuralların dışına çıkması gerekir. Bu şekilde, dünyanın her yanındaki insanları, hayallerinin peşlerinde koşmaları için cesaretlendirir.

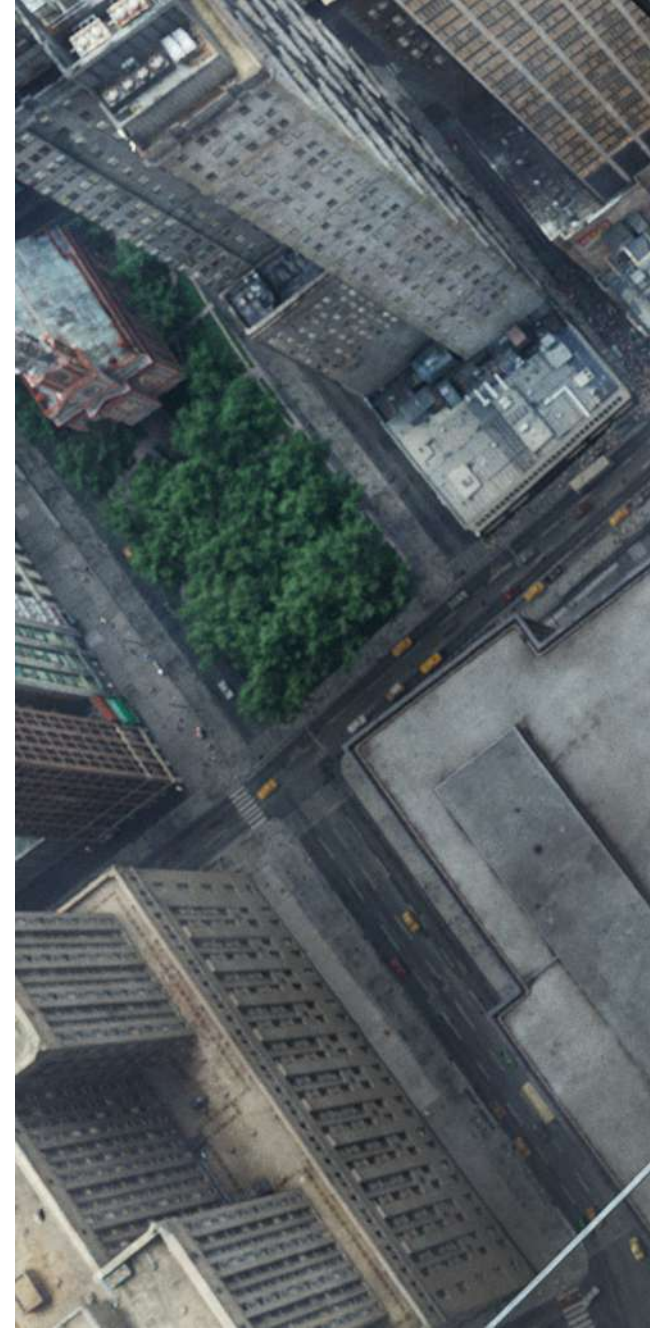
Fransız ip cambazı Philippe Petit, 7 Ağustos 1974'te 'İsyen' adını verdiği gösterisini gerçekleştirdi. Altı yıl önce dışçı muayenehanesinde sıra beklerken dergide tesadüfen yapımı tasarlanan İkiz Kuleler ile haberi görmüş ve hedefini kafasına çizilemişti... Şimdi, ona yardım için etrafında toplanan küçük ekibiyle birlikte bir dizi engeli aşarak gece ipi germişlerdi ve Philippe yürüyordu. İpin üzerinde 45 dakika kaldı... Mesleki sırları öğrendiği üstat Papa Rudy'nin (Ben Kingsley) çok önem verdiği, seyirciyle 'mesafeli' ilişkisindeki o gururlu selamını da ihmal etmedi.

Sinema için zengin malzemeler içeren bu gerçek olay, bu görkemli gösteri, bu tek bir

adamin meydan okuyuşu, anlattığı güçlü hikayeleri ileri teknolojinin olanaklarını kullanarak emsalsiz kılmayı başaran Robert Zemeckis'in yönetiminde, nefes kesici bir deneyime dönüşmüş.

Bu satırları okuyan herkesin bildiği hikayede bir sürpriz unsuru olmamasına rağmen, özellikle 3 boyut teknolojisiyle (imkanı olanlar IMAX'te seyretmeli), salt aşağıdan izleyen seyirci, pasif konumundan çıkarılmış... Yukarıda ip cambazının yanında, hatta daha da ileri gidilerek, Philippe'in göremediği çarpıcı açılar kullanılarak olaya dahil edilmiş.

Sonunu bildiğiniz bir olayda bu denli heyecanlanmanızın müsebbibi de bu biçim ustalıkları. 'Yüreği ağzına gelmek' deyimine örnek gösterilebilecek planlar, harika sinema anları yaşıyor.

Belirtelim ki ve doğaldır ki, James Marsh'ın Oscar kazanan belgeseli "Teldeki Adam"dan (2008) biraz daha farklı bir film var karşımızda. Belgesel, yürüyüşü gerçekleştirmesinin mimarları olan yol arkadaşlarını, en az onun kadar önemseyerek hazırlanmıştı...

Başarı öncesi ve sonrasında, olağanüstü insanın olağan dostluklarının nasıl etkilendiğine değiniyordu. Belgesel gibi Philippe Petit'nin kitabından yola çıkılarak çekilen "Tehlikeli Yürüyüş"te (The Walk) de, onun arkadaşlarıyla olan ilişkilerindeki bencil yaklaşımlarına ve yanlışlarına hafifçe değinilse de, odakta yürüyüş var. Fransızca diline/aksanlı İngilizce konuşmaya hakim Joseph Gordon-Levitt'in, Philippe'den bizzat aldığı dersler ve mükemmel bedeniyle role tam oturması, seyircinin, masalsı Fransa bölümlerinden itibaren bu yolculuktan keyif

almasını sağlıyor.

Zemeckis, son olarak "Marslı"nın (Marian) görüntülerinde imzası olan Dariusz Wolski ile dijital olarak yeniden yaratılan New York'a, adeta bir şiir yazmış. New York halkının yapılırken bir türlü sevedemediği, ancak Philippe sayesinde birer karakter olarak benimsediği İkiz Kuleler'e hüznü bir veda niteliği de yüklemiş filmine...

11 Eylül'den sonra filmlerde pek kullanılmak istenmeyen Kuzey ve Güney Kulelerini, Philippe'le olan olağanüstü anılarına saygıyla, son bir kez onurlandırmış.

Philippe'in hikayeyi anlattığı yer olarak, Fransa'nın ABD'ye hediyesi Özgürlük Heykeli'nin seçilmesi.

Final jeneriklerinde Philippe'in gerçek fotoğrafları kullanılabilirdi.

ZEMECKIS, SON OLARAK "MARSLI" NIN GÖRÜNTÜLERİNDE İMZASI OLAN DARIUSZ WOLSKI İLE DİJİTAL OLARAK YENİDEN YARATILAN NEW YORK'A, ADETA BİR ŞİİR YAZMIŞ.

KORKU TERAPİSİ

SİNEMA TARİHİNDE ÇOK AZ YÖNETMENE NASİP OLUR 24-32 YAŞLARI ARASINDA BİRİ 'BAŞYAPIT' OLMAK ÜZERE DÖRT önemli filme imza atmak. Şili doğumlu olan ama sinemaya İspanya'da başlayan Alejandro Amenábar, 24 yaşında çektiği "Tez" (Tesis, 1996) ile bir anda dikkatleri üzerine çekmiş ve ülkesinin en büyük sinema ödülleri olan Goya'da büyük ödülleri silip süpürmüştü. Hız kesmeden bir yıl sonra bu kez "Aç Gözünü" (Abre Los Ojos) ile çıktı huzura. Artık uluslararası sinema çevrelerinin de dikkatini çekmişti. Film ABD'ye ithal edildi ve 2001'de "Vanilla Sky" adıyla yeniden çekildi. O ise aynı yıl unutulmaz finaliyle hafızalara kazınan "Diğerleri"ni (The Others) bitirmiş ve uluslararası şöhretini daha da perçinlemişti. 2004 tarihli "İçimdeki Deniz" (Mar Adentro) ise bu satırların yazarı için başyapıt niteliğindedir. Yabancı dilde en iyi film Oscar'ı ile film taçlandırıldı.

Sonrası uzun bir sessizlik ve hayal kırıklığı... 2009'da çektiği ve İspanya sinemasının en büyük bütçeli (70 milyon dolar) filmi olarak tarihe geçen "Agora" ticari olarak hayal kırıklığı yarattı. Film Türkiye'de de gösterime girememişti. İlerleyen yıllarda filmi izleyince, 'bilim-din' çatışması üzerine kurulu bu yapıtın gayet iyi olduğunu görmüştük oysaki. Ama film, ABD'de yeterince ilgi görmeyince batışı da büyük oldu. Sonra yine sessizlik ve yıl 2015. Amenábar, altı yıl sonra İspanya-Kanada-ABD ortak yapımı olan ama yüzde yüz Amerikan bir gerilim filmiyle karşımızda. İlk elden söyleyelim, "Tez" ve "Diğerleri" gibi filmlere imza atmış bir yönetmen için "Korku Terapisi" büyük bir geri sıçrama. Önce biraz film den bahsedelim.

"Korku Terapisi", 90'lı yılların başında Minnesota'da geçiyor. Hatırlanacaktır, satanizmin medya yardımıyla büyütüldüğü, birkaç küçük hadisenin devasa bir organizasyonun işleri gibi sunulduğu ve korku salındığı bir dönemdi. Bu organizasyonların varlığı hiçbir zaman kanıtlanamadı ama Amerika gibi bir korku toplumunda insanların

hikayeleri daha da büyütüp karanlıklaştırması kaçınılmazdı. Film, genç bir kadının babasını kendisine yönelik cinsel tacizde bulunmakla suçlamasıyla açılıyor. Eski bir alkolik, taze bir dindar olan baba da tutarlı şeyler söylemese de bunu kabulleniyor. Dedektif Bruce Kenner, psikolog Kenneth Raines'in da yardımıyla bu soruşturmayı yürütüyor. Genç kadın Angela ve babasının söylediklerinin ardından işin içine babaanne ve erkek çocuk da girince işler karışıyor. Ortaya çıkan manzara satanist bir tarikatın varlığını işaret ediyor çünkü.

Film, uzunca bir süre tarafların her birinin açıklamaları ve şüphe uyandıran davranışlarıyla elini açık etmiyor. Söz konusu ailede yolunda gitmeyen bir şeylerin olduğunu, ancak bu sorunun medyanın da büyütmesiyle ortaya çıkan bir tarikata kadar uzanıp uzanmadığı konusunda akıl oyunlarına maruz kalıyoruz. Dedektif Bruce'un kendisini hikayeye kaptırıp rasyonel düşünme becerisinin akamete uğraması ile psikoloğun her şeye bilimsel bir açıklama getiren tavrı arasında seyirci de bir süre salınıp duruyor. Öte yandan, film boyunca aralarda televizyon haberlerine kulak misafiri oluyoruz. Amenábar, dedektif Bruce'un konuyu kafasında büyütüşü ile medyanın abartısı arasında ustaca bir bağlantı da kuruyor.

Peki, sorun ne? Şu: Zaten seyirci tarafından öngörülebilir bir final varken, bir de bunu son on dakika boyunca Bruce'un karşılaştığı her karaktere tek tek açıklama yapmasını sağlayarak seyircinin gözüne sokmak hiç Amenábar'lık bir durum değil. Belli ki ABD'de "Agora" ile yaşadığı hayal kırıklığını bir daha yaşamak istemiyor. Ama işte, insan yine de önceki filmlerinin finalinin ansızın gelişi ve çarpıcılığını arıyor. "Tez"deki gerilimi, "Diğerleri"ndeki sürprizi, "İçimdeki Deniz" in umudunu göremiyoruz maalesef buradaki finalde.

Emma Watson giderek olgun bir oyuncu oluyor.

On dakikada açıklamalı üç final büyük hayal kırıklığı.

ORJİNAL ADI Regression

YÖNETMEN Alejandro Amenábar

OYUNCULAR Ethan Hawke,

Emma Watson, David Thewlis,

Devon Bostick, Dale Dickey,

Aaron Ashmore, Lothaire Bluteau

YAPIM 2015 İspanya-Kanada-ABD

SÜRE 106 dk.

DAĞITIM Pinema

**İLK ELDEN
SÖYLEYELİM, "TEZ"
VE "DİĞERLERİ"
GİBİ FİLMLERE İMZA
ATMIŞ ALEJANDRO
AMENÁBAR İÇİN
"KORKU TERAPİSİ"
BÜYÜK BİR
GERİ SİÇRAMA.**

EJDER KILICI

★
ORJİNAL ADI Tian Jiang Xiong
Shi (Dragon Blade)

YÖNETMEN Daniel Lee

OLYUNCULAR Jackie Chan,
John Cusack, Adrien Brody,
Si Won Choi, Peng Lin,

William Feng

YAPIM 2015 Çin

SÜRE 127 dk.

DAĞITIM The Moments
Entertainment (Tanweer)

JACKIE CHAN'IN
İDARESİNDEKİ DÖVÜŞ
SAHNELERİ, BUGÜNE
KADAR ÇOK DAHA
İYİ ÖRNEKLERİNİ
SEYRETMiŞ OLMAMIZA
RAĞMEN, FİLME BELLİ
BİR SÜRÜKLEYİCİLİK
KAZANDIRIYOR.

"EJDER KILICI", 65 MİLYON DOLARLIK BÜTÇESİYLE HEM ÇİN'İN BUGÜNE KADAR ÜRETTİĞİ EN PAHALI YAPIM hem de ülkesinde elde ettiği 116 milyon dolara tekabül eden hasılatla sağlam bir gişe fenomeni. Hamaset üzerine kurulu anlatısını görüp de buna şaşırmak mümkün değil tabii ama bir yandan yana yıkıla Batı'yla dostluk köprüsü kurma çabaları da manidar.

İpek Yolu'nu korumakla görevli bir birliğin komutanı olan Huo An (Jackie Chan), "Ejder Kılıcı"nın kahramanı. Bir komployle tüm birliğiyle beraber sürülüp Vahşi Kazlar Kapısı inşaatında çalışmaya mahkûm ediliyor. Bu kale stratejik bir noktada konumlanmış. İpek Yolu'nun kontrolünü ele geçirmek isteyen Roma İmparatorluğu için önemli bir geçiş noktası. O sırada Roma'da da büyük bir çatışma hali mevcut. Tiberius (Adrien Brody) tahtı ele geçirmek için kendi babasını öldürmüş, küçük kardeşi Publius'u da kör etmiş. General Lucius (John Cusack) ve lejyonu, Publius'u hain ağabeyinden kaçırmış ve Çin topraklarına doğru kaçmaya başlamışlar. İşte bu yolculukta Huo An'la yolları kesişiyor. Birebir kılıç dövüşüyle başlayan diyalogları, Lucius ile Huo An'ın birbirlerine güvenmesi ve Publius'u korumak için el ele vermeleriyle devam ediyor. Tek derdi İpek Yolu'na saldırmak için bir bahane olan Tiberius da bu sırada Roma ordusuyla birlikte kaleyi ele geçirmek amacıyla hareket halinde...

Filmin vaat ettiği, görkemli ve dramatik bir savaş destanı. Başrolde Jackie Chan olunca biraz da komedi tabii. Cusack ve Brody projeye uluslararası görünürlük kazandıracak isimler olarak seçilmiş. Ancak her ikisi de kariyerlerinin parlak günlerini yaşamadıklarından belli ki para için rollerini kabul etmişler. Zaten son derece basmakalıp olan rollerine herhangi bir derinlik katma çabaları veya bunu başarabilecek hareket alanları da yok.

"Ejder Kılıcı" tuhaf bir çift taraflı milliyetçilik vurgusunun üzerinde yükseliyor. Çift taraflıdan kastım şu: Bir taraftan Huo An ve askerlerinin kahramanlıkları ve topraklarını savunma gayretleri öne çıkıyor. Diğer taraftansa General Lucius'un liderliğindeki Roma askerlerinin vatanseverlikleri ve memleket özelemleri üzerine daha bile fazla gidiyor yazar-yönetmen Daniel Lee. Romalı askerlerin yaşlı gözlerle söyledikleri marşlar, Çinlilerin bundan nasıl etkilendikleri ve Huo An'ın Publius tarafından bir Roma lejyoneri ilan edilmesiyle kraldan çok kralcı hale gelmesi, savaş kapıya dayandığından otuz altı farklı milletin Roma'ya karşı ama aslında yine Roma için tek yumruk olması... Kısacası, aynı anda hem Çin milliyetçiliği damarına hem de perdeden taşmasını engelleyemediği Batı hayranlığına

oylayan, iki arada bir derede, acayip bir iş “Ejder Kılıcı”. Amaç sadece ve sadece filmin gişe potansiyelini global düzeyde artırmak bile olsa, ortaya çıkan sonuç gülünç.

İdeolojisini falan bir kenara bıraksak bile “Ejder Kılıcı” yine de metnin acemiliğinden mustarip. Huo An’ın inşaatta çalışacak bir mahkûm olarak geldiği kalede, daha ilk Romalı asker görüldüğü anda birdenbire komutan gibi hareket etmeye başlaması, kimsenin bunu sorgulamamasıyla başlayan problemler, izlediğimiz şeyi ciddiye almamıza engel.

Tabii böyle bir filmde sadece aksiyon ve çarpıcı koreografiler bekliyor olabilir çoğu kişi. Jackie Chan’ın idaresindeki dövüş sahneleri, bugüne kadar çok daha iyi örneklerini seyretmiş olmamıza rağmen, en azından diğer bütün arızaları kısa periyodlarla unutturup filme belli

bir sürükleyicilik kazandırıyor. Chan’ın yaşına rağmen sergilediği performans ve gayretkeşlik de saygı uyandırıcı. Bunlar da olmasa çekilir dert değil, doğruya doğru.

Peki, “Ejder Kılıcı”nı yazıp yöneten Daniel Lee’nin bu filme olumlu katkısı nedir? Sanat yönetmenliğinden gelen bu ismin layıkıyla altından kalkabildiği tek görev, iyi-kötü bir görkem hissi sağlayabilmek galiba. Setler, dekorlar etkileyici. Bundan ötesi de yok zaten. Büyük bütçe deyince, şaşıla setler ve anormal kalabalık figürasyon ekipleriyle kotarılmış savaş sahneleri geldiyse aklına demek...

Bütün o harala gürele yer yer senaryonun gülünçlüğüne bastırabiliyor neyse ki...

Hem Batı’ya yaranayım hem Çin üzülmesin demişler ama yanardönerlik zor zanaat.

**SANAT
YÖNETMENLİĞİNDEN
GELEN DANIEL LEE’NİN
LAYIKIYLA ALTINDAN
KALKABİLDİĞİ
TEK GÖREV,
İYİ-KÖTÜ BİR
GÖRKEM HİSSİ
SAĞLAYABİLMEK GALİBA.**

HAYAT ÖPÜCÜĞÜ

YÖNETMEN Şenol Sönmez

ÖYUNCULAR Ali Sunal,

Hatice Şendil, Ayda Aksel

YAPIM 2015 Türkiye

SÜRE 101 dk.

DAĞITIM Mars Dağıtım (BKM)

"HAYAT ÖPÜCÜĞÜ"
TAHMİN EDİLEBİLİR
HAMLELERİNE
RAĞMEN KEYİLE İZLENEN
BİR HİKAYEYE SAHİP.

ROMAN POLANSKI'NIN 1965 YAPIMI "TİKSİNTİ'Sİ (REPULSION), SİNEMADA 'TAKINTILI' RUH HALİNİ EN İYİ ANLATAN FİLM olabilir. Catherine Deneuve'un olağanüstü bir performansla canlandığı Carol'in, 'cinselliğe' karşı olan tiksintisini ve kız kardeşinin tatile çıktığı bir dönemde, evde tek başınayken, takıntılarının onu şizoid bir psikolojiye sürüklemesini ilgiyle izletir film bize. Sinema tarihinin en unutulmaz yapımlarından biri olan "Tiksinti", takıntılı insanlar üzerine de oldukça sofistike bir anlatımla sunar derdini.

"Hayat Öpücüğü", elbette bir "Tiksinti" değil. Ama o da derdini 'takıntılı' bir insan üzerinden anlatıyor. Hastalık hastası Metin'in hastanede karşılaştığı ve görünürde sadece kolu kırık olan Hayat'a aşık olması ve bunun sonucunda tüm takıntılarının kurtulmasının basit ve sade bir hikayesi. Çocukluğunda geçirdiği bir tekne kazasıyla ailesini kaybeden Metin'in tek tutkusu ve hayatla tek bağı, batmayacak sağlamlıkta tekneler tasarlamaktır.

Ama bunu, dışarıdaki hayata adım atmaktan

bile kaçınarak yapar. Evinde steril bir hayat kurmuştur. Oraya girip çıkabilen sadece, tekne işinde ortak çalıştığı arkadaşısıdır. İşte tam da bu noktada hayatına giren bir kadın tüm o yapıyı kökten sarsıyor ve mikroplarla da çok güzel yaşanabileceğini Metin'e gösteriyor.

"Hayat Öpücüğü" tahmin edilebilir hamlelerine rağmen keyifle izlenen bir hikayeye sahip. Ali Sunal, çoğu kez babasını hatırlatan mimik ve hareketlerine rağmen rolünün hakkını veriyor ve takıntılı insanın ruh halini yer yer eğlenceli yer yer de duygusal bir tonda vermeyi başarıyor.

Fakat asıl sıkıntı Hayat karakteriyle kendini gösteriyor. Hatice Şendil'in canlandığı karakterin tek boyutlu yapısı karaktere inanmamızı da oldukça zorlaştırıyor.

Ali Sunal kendinden beklenmeyecek kadar eğlenceli bir karaktere hayat vermeyi başarıyor.

'Hayat' karakteri filmin hiçbir anında inandırmıyor.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

GENİŞ AİLE: YAPIŞTIR

YÖNETMEN Ömer Uğur

OYUNCULAR Ufuk Özkan,

Fırat Tanış, Bülent Çolak, Ahmet Sarsılmaz, Yağmur Tanrısevsin

YAPIM 2015 Türkiye

SÜRE 95 dk.

DAĞITIM Chantier (Barakuda)

**DİZİDEN FARKLI OLARAK KONU
İSTANBUL'DA GEÇMEDİĞİ İÇİN
HİKAYE SADECE DÖRTLÜYÜ
VE YOL BOYUNCA ONLARA
EKLEMLERENLERİ KAPSIYOR.**

TV DİZİLERİ GÜNDELİK HAYATIMIZDA EPEY YER KAPLIYOR (CENAZE NAMAZINDAN YALI ÖNÜNDE PROTESTOYA kadar). Özellikle internetten takip edilen yabancı diziler epey revaçta. Bir de macerasını TV'den beyazperdeye taşıyan diziler var. Genellikle dizi final yaptıktan kısa bir süre sonra filmi çekiliyor. Toplam üç sezon yayımlanan “Geniş Aile” dizisi bu taşıma işini dört yılın ardından yapıyor. Hatırlayanlar vardır, annesi, babası, babaannesi ve kardeşleriyle yaşayan, evin işsiz ve işe yaramaz delikanlısı Cevahir (Ufuk Özkan) ve onun kıyasıya yarıştığı Koyu Bilal (Fırat Tanış) üzerinden ilerleyen bir diziydi. Dönemin fenomen dizilerinden “Geniş Aile”yi beyazperdeye aktaransa yine Ömer Uğur.

Beyazperdeye aktarılan “Geniş Aile: Yapiştır”da da değişen bir şey yok. Cevahir ve yakın arkadaşı Ulvi, Koyu Bilal’in komplosu yüzünden babaannesinin parasını, at yarışında kaybeder. Babaannesinin ise ameliyat olmak için o paraya ihtiyacı vardır. Derken ikilinin eline bir şekilde bir harita geçer ve Ayvalık’a define

bulmaya gitmek için yola düşerler. Tabii Koyu Bilal de ekürisi Müfit’le peşlerinden gider. Yolda dalaşa dalaşa defineyi aramaya koyulurlar ve olaylar akıp gider. Diziden farklı olarak konu İstanbul’da geçmediği için hikaye sadece bu dörtlüyü ve yol boyunca onlara eklemelenenleri kapsıyor. Bunlar dışında geriye kalansa yüksek dozajda cinsiyetçi ve seksist bir dille yapılmış ve ısrarla tekrarlanmış ‘espriler’ (filmde pek küfür yok ama yapılan espriler boşluğu dolduruyor).

İki hahama “Siz dünyayı yönetiyorsunuz” diyerek yapılan Yahudi düşmanlığı, korkan bir papazın salavat getirmesi; yani yıllardır ‘gülüşümüze’ bile sızdırılmaya çalışılan ve çok normalmiş gibi kakhaha atmamız beklenen alaycı düşmanlık söylemleri. Komik değil, acıtan cinsten, hâlâ bunlara gülünmesi tabii daha da acı...

Yıllar sonra, hayranları için eksik kadro da olsa sevindirici olabilir.

Bunca yıl beklendikten sonra ‘fenomen’ karakterlerin seksist, ırkçı espriler yapması.

EJDER KILIÇI

KORKU TERAPİSİ

MANTIKSIZ ADAM

TEHLİKELİ YÜRÜYÜŞ

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
EJDER KILIÇI / TIAN JIANG XIONG SHI	★						
GENİŞ AİLE: YAPIŞTIR							
HAYAT ÖPÜCÜĞÜ	★★						
KORKU TERAPİSİ / REGRESSION				★★★★	★★★★		
MANTIKSIZ ADAM / IRRATIONAL MAN				★★★★	★★★★		
TEHLİKELİ YÜRÜYÜŞ / THE WALK	★★★★	★★★★★		★★★★	★★★★		★★★★
ADANA İŞİ	★						
BULANTI	★★★★			★★★★	★★	★★★★	
CAN TERTİP	★						
DÜNYANIN SONU / AFFLICTED		★★★★		★★			★★
EVEREST	★★★★			★★★★	★★★★		★★★★
GURULDAYAN KALPLER			★★★★	★★★★	★★	★★★★	
KARA BELA	★★			★★	★★		
45 YIL / 45 YEARS	★★★★★		★★★★	★★★★★	★★★★★		
KÜÇÜK PRENS / THE LITTLE PRINCE				★★★★			
LABİRENT: ALEV DENEYLERİ / MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS	★★	★★★★		★★			
MADIMAK: CARİNA'NIN GÜNLÜĞÜ	★★		★★	★★	★★		
MARSLI / THE MARTIAN	★★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★	★★
SICARIO	★★★★★		★★★★★	★★★★★			★★★★★
STAJYER / THE INTERN				★★	★★		★★
ŞAH MAT / PAWN SACRIFICE				★★★★			
VESVESE: ÇİN TUZAĞI	★						
YOK ARTIK!				★★	★★	★★	
GECE TAKİBİ / RUN ALL NIGHT	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★		★★
GÜNAH ŞEHİRİ: UĞRUNA ÖLDÜRÜLECEK KADIN	★★★★★	★★★★			★★★★		★★★★★

İSYAN

İki buçuk yıl arayla iki farklı versiyon ve iki isimle Türkiye’de vizyona girip, sinema yazarlarımız tarafından iki defa **yılın en iyi filmi seçilen** “İsyan” (**Queimada, 1969**), devrimci yanı ve politik mesajlarından ötürü **sıkıyönetimin hışmına** uğrar...

MARLON BRANDO’NUN FİLMOGRAFİSİNDE AZIÇIK GERİ PLANDA KALSA DA, SANATÇININ KENDİ DEYİMİYLE ‘EN BEĞENDİĞİ FİLMİ’DİR “İSYAN”... DAHA ZİYADE BELGESEL ÜZERİNE YOĞUNLAŞSA DA KURMACA

olarak da sinemaya “Cezayir Savaşı” (La Battaglia Di Algeri, 1966) ve “İsyan” gibi iki ölümsüz siyasal yapıt armağan eden İtalyan yönetmen Gillo Pontecorvo, bugün dahi güncelliğini yitirmeyen konulara parmak basar “İsyan”da...

Sir William Walker (Marlon Brando) adlı bir İngiliz ajanı, hayali bir Portekiz sömürgesi olan Queimada adasına ajan provokatör olarak gönderilir. Ada, şeker kamışı üretiminde büyük önem taşıdığı için İngiltere buraya hakim olmak ister. Plana göre Portekiz yönetimi devrilecek; yerine İngiltere’ye bağlı ve ‘sözde egemen’ bir sınıf iktidara gelecektir. Walker zenci köleleri özgürlük için

savaşmaya ikna eder. İsyanın başını ise José Dolores (Evaristo Márquez) isimli bir köle çeker. Devrimden sonra Walker adayı terk eder. 10 yıl sonra geri döndüğünde Dolores ve isyancı ordusunun bu kez adadaki İngiliz kukla yönetimine karşı silahlı ayaklanma başlattığını görür.

1850’li yıllarda geçen film, aslında batının (emperyalist devletlerin) ne oyunlarla halkları kandırıp kendi çıkarları için savaştığını ve sonunda yine kaymağı yiyenin kendileri olduğunu açık açık anlatır.

Film aslında Haiti Devrimi ve bu devrimin lideri Toussaint L’Ouverture ile ilgilidir. Ama tabii filmin çekildiği yıllarda sürmekte olan Vietnam Savaşı’na da göndermeler vardır. Marlon Brando’nun canlandığı William

Walker ise gerçekten yaşamış Amerikalı bir korsandır ve 1850’li yıllarda Nikaragua’yı işgal etmiştir.

Filme Türkiye’den önce ilk sansür İspanya’dan gelir. Orijinal senaryoya göre ada İspanyol sömürgesidir ama Franco, filmin yapımcılarına baskı yaparak senaryoyu değiştirir ve adayı Portekiz sömürgesi yaptırır. Öte yandan filmin orijinal İtalyan versiyonu, İngilizce dublajlı ABD versiyonundan 20 dakika daha uzundur. Bunun sebebiyse, sansürden ziyade Amerikan seyircisine daha ‘hızlı’ kurgulu bir film sunma isteğidir.

Amerika’da “Burn!” adıyla vizyona giren “İsyan”, neredeyse sıcaklığıyla Türkiye’de de Ekim 1971’de vizyona girer. Ancak dönem 12 Mart 1971 muhtırasının verildiği, sıkıyönetim dönemidir. Ve film belki de ‘halkı devrime teşvik eder’ gerekçesiyle birkaç seans oynadıktan sonra apar topar yasaklanır. Ortalık yumuşadıktan sonra, bazı kısımları kesilerek Ocak 1974’te bu kez “İsyan-Kanlı Ada” ismiyle tekrar sinemalarda gösterime giren “Queimada”, TRT’nin henüz iyi film yayımladığı günlerde, 24 Nisan 1987 gecesi TRT 2’de ekrana gelir. Muhtemelen filmin sinemalarda başına gelenleri bilmeyen yöneticiler, Marlon Brando’lu bir macera filmi olarak gördükleri “Queimada”yı “Yangın” adıyla ve çok az bir kesintiyle Türk seyircisine sunmuş olur.

ON SEANSI

Şenay Aydemir, Evrim Kaya ve Hasan Cömert'le

her cuma
saat: 22.00'da

hayat
televizyonu

Frekans Bilgileri: Frekans: 12523, Polarizasyon: Dikey(V), Sembol Rate: 22500 FEC: 2/3

KADIN KATİLİ

Sinema tarihi, meraklılarının bildiği üzere ‘sansüre uğrayan’ ve **‘zamanında anlaşılamayan’** filmlerle dolu. Bunlardan biri de 55 yıl önce **Michael Powell** tarafından çekilen, kimse daha önce bir benzerini görmediği için ‘şok etkisi’ yaratan, hatta çöpe atılması gerektiği bile dile getirilen **“Kadın Katili” (Peeping Tom, 1960)**. 1996’daki İstanbul Film Festivali’nde “Röntgenci” adıyla gösterilen yapıt, bir katilin psikolojisine eğilirken, **binbir türlü ‘okuma’yı da** beraberinde getiriyor.

EKRANDA YA DA BEYAZPERDEDE GÖRDÜĞÜMÜZ ŞİDDET, DEHŞET VE ÖLÜMLER BUGÜNÜN İNSANI İÇİN ARTIK ‘SIRADAN GÖRÜNTÜ’LERE DÖNÜŞMÜŞ OLSA DA, BU İMAJLARIN BÜNYEMİZDE NE TÜR ETKİLERE YOL AÇTIĞI, EN DEHŞET VERİCİ VE KANLI KORKU FİLMLERİ KARŞISINDA NEDEN 30-40 YIL ÖNCEKİ SEYİRCİ KADAR TEPKİ VERMEDİĞİMİZ, kısacası ‘duyarsızlaşmamız’, üzerinde halen tartışılan konular.

İster gerçek haber görüntüsü, ister aksiyon ya da korku filmleri için üretilmiş kurgu olsun, kameranın önünde can çekişen, eziyet edilen, yahut ölmüş insanları/hayvanları görünce eskisi gibi fenalaşmıyorsak, bu sinemanın (araya giren kameranın) yabancılaştırma efektinden kaynaklanıyor olmalı.

“Kadın Katili” adıyla sinemalarımızda gösterime giren “Peeping Tom”’un da ilk altı çizilebilecek yanlarından biri bu. Başroldeki ‘kadın katili’imiz Mark Lewis (Karlheinz Böhm), ‘öldürme hazzı’ndan öte, kurbanlarının ölüm anında yaşadığı dehşeti ‘gözlemlemek’ten zevk alır. Üstelik bunu çıplak gözle değil, ölüm anını kameraya kaydederek ve sonra ürkütücü evinde oturup o görüntüleri yeniden izleyerek gerçekleştirir. Kendisi hem katil, hem ‘röntgenci’dir. Cinayet işle(ni) rken aynı zamanda olayı kaydedendir. Film kameranın gözünden cinayetleri perdeye yansıtırken, seyirciyi yani bizleri de Mark’ın yerine koyar. Velhasıl karşımızda ölmek üzere olup can çekişen kadınlarla

aramızda tıpkı Mark gibi kamera vardır sadece...

Daha açılış sahnesinde soğukkanlılıkla cinayetler işleyen; ürkütücü, konuşmakta zorlanan, asosyal, tuhaf davranışlara sahip Mark’ın, neden böyle olduğunu film ilerledikçe anlarız. Mark çocukken, insanların sinir sistemleri üzerinde korkunun etkisini inceleyen bilim adamı babasının dengesiz deneylerine maruz kalmıştır. Bu durumdan ötürü kişilik bozuklukları yaşayan, cinsel dürtülerini bastıran Mark, bir film stüdyosunda çalışır. Öte yandan sırf para için genç ve güzel kızların fotoğraflarını da çeker. Derken aynı apartmanda oturan Helen’le (Anna Massey) tanışır ve ilk kez ona zarar vermekten korkar... Helen aynı zamanda Mark’ın darmadağın haldeki iç dünyasının kilitli kapısını da açacak kişidir.

“Kadın Katili”, alışlageldik ‘gerilim’ ya da ‘katil filmi’ sınıflandırmalarına uzaktır. Bunun başlıca sebebi, katilin kim olduğunu daha filmin açılışında öğrenmemizdir. Gerilim bu noktadan sonra tamamen bir sonraki kurbanın kim olacağı ve nerede-nasıl öleceği üzerinden şekillenir. Katil filmlerinden farkı ise, tıpkı Hitchcock’un “Sapık”ında (Psycho) olduğu gibi, seyirciyi katilin dünyasına yakınlaştırması, psikolojik sorunlarına ve hareketlerine ortak etmesidir. Bugün izlendiğinde bile aynı etkiyi yaratan film, muhtemelen o dönem

en büyük tepkiyi 'röntgencilik'ten değil, hikayenin 'en üst noktası' olan 'kendi ölümünü izlemek' fikrinden dolayı görür. Zira Mark kadınları öldürürken kameranın ardında onları izlerken, kurbanlar da objektifteki yansımalarından kendi ölümlerini görebilmektedir.

Filmde Mark'ın çocukken annesini kaybetmiş olması, onun yerini alan üvey annenin sarışınlığı ve Mark'ın öldürdüğü kadınların genelde sarışın oluşu da dikkat çekici bir başka noktadır... Kamera da esasen burada fetiş 'fallik' objedir. Kadınların üzerine tecavüz edercesine yürüdüğü o kamera (fallik obje) olmadan Mark çıplaktır, kendine güvenini kaybeder. Bunu en çok polis tarafından sorgulanırken, elinden kamerası alındığında fark ederiz.

1960 yılında gösterime çıkan ve dönemin seyircisi için hayli 'erken' bir başyapıt sayılabilecek "Kadın Katili", daha sonra çevrilen birçok psikolojik-gerilim filmine öncülük eder. Fakat yapıt, o dönem anlaşılamayarak çok ağır eleştirilere uğrar; adeta Michael Powell'ın kariyerini dinamitler.

Vizyona girdikten sonra basın baskısı ile bir hafta içinde gösterimden kaldırılan film, yönetmenin İngiltere'deki kariyerine de hemen hemen son verir. Belki tesadüf, belki değil; benzer bir sosyopat katili tasvir eden "Sapık", "Kadın Katili"nin vizyondan kaldırılmasından

hemen sonra vizyona girer. Üstelik tema benzerliğine karşın "Kadın Katili" Hitchcock'un 1927 tarihli "The Lodger: A Story Of The London Fog"u daha çok andırmaktadır.

"Kadın Katili" yıllarca sansürün tozlu rafları arasında bekler durur. Ancak 1979'da kimi sinema yazarları ve Francis Ford Coppola, Martin Scorsese gibi ustalar tarafından yeniden gün ışığına çıkarılarak aklanır. Ne var ki film BBFC tarafından daha vizyona girmeden ağır bir şekilde kesilmiştir. Vivian ve Dora'nun ölümlerindeki şiddet dozu azaltılmış, çıplaklık neredeyse tamamen yok edilmiş, katilin intihar sahnesi kısaltılmış, bazı diyaloglar çıkarılmıştır. Yasak kalktıktan sonra film, video ve DVD kopyaları için restore edilse de, pek çok kesilmiş sahnenin sonsuza kadar kaybolduğu bir gerçektir.

"Kırmızı Pabuçlar"la (The Red Shoes, 1948) beraber Michael Powell'ın kariyerinin en önemli eserlerinden olan "Kadın Katili"nin kadri kıymeti yıllar sonra bilindi belki. Ancak gerek en az Antonioni'nin "Cinayeti Gördüm"ü (Blowup) denli hafızalara kazınan görüntü çalışması, gerek Brian Easdale imzalı müzikleri, gerekse Karlheinz Böhm ve Anna Massey'nin abideleşen performanslarıyla sinemada ilelebet önemli bir yere sahip olacak, kafa karıştırıcı, seyirciyi avucuna alan ve kolay kolay bırakmayan bir yapıt "Kadın Katili"...

MODASI GEÇMEYEN MÜZİKAL

ABBA şarkılarıyla örülü “Mamma Mia!” müzikali, seyirciyi çoşturdukça çoşturdu. Gösteriyi izleyen sinemaseverlerin aklının bir köşesinde ise 2008 yapımı Meryl Streep’li film vardı. Ama şu kesin; bizim acilen eski AKM gibi büyük sahneleri gösteri salonlarına ihtiyacımız var!

EDEBİYAT UYARLAMALARI KADAR YOĞUN OLMASA DA SINEMANIN MÜZİKALLER İLE DE VERİMLİ BİR İŞBİRLİĞİ MEVCUT. VE TIPKI EDEBİYAT UYARLAMASINDAKİ KİTABI MI DAHA İYİ- FİLMİ Mİ? karşılaştırması, müzikalde de sahnesi mi iyi-filmi mi formunda yapılmakta. “Mamma Mia!” müzikali hem canlı performansı hem de sinema uyarlaması ile kıyaslanmaya değer zenginlikte... West End’de 1999’da, Broadway’de ise ilk kez 2001’de sahnelenen “Mamma Mia!” müzikali, geçtiğimiz hafta Zorlu’daki şovdan önce ülkemizde 2008’de İstanbul Gösteri Merkezi’nde seyirciyle buluşmuştu. Filmi ise bu gösteriden hemen önce, 2008 yazında vizyona girmişti.

“Mamma Mia!” müzikali, 70’ler boyunca müzik dünyasının tozunu attıran ABBA şarkılarının bir nevi kolajını yapmak üzerine hazırlanmış. Aslında hikaye örgüsü yaratma açısından bunun altından kalkılması zor bir iş olduğunu söylemek lazım. Zira “Dancing Queen”, “Honey Honey”, “The Winner

Takes It All”, “Money Money Money”, “S.O.S” gibi birbirinden bağımsız, alakasız şarkıları tek bir öykü içinde, bir mantık sırasıyla bütünleştirmek her babayiğidin harcı olmasa gerek. Hem müzikalde hem de filmde İngiliz Catherine Johnson’un kaleminden çıkan öykü, bunu çok başarılı bir şekilde kotarmış.

ÖZELLİKLE SÖYLEMEK LAZIM Kİ, OYUNCU KADROSU AÇISINDAN 2008 YAPIMI SİNEMA FİLMİ, 2015’TE İZLEDİĞİMİZ MÜZİKALIN KAT BE KAT ÖTESİNDE... KIZINI TEK BAŞINA BÜYÜTMÜŞ, BAĞIMSIZ RUHLU eski şarkıcı Donna rolünü kim Meryl Streep’ten daha iyi canlandırabilir ki? Tabii iş şarkı söylemeye gelince Streep, Amanda Seyfried, Pierce Brosnan ve Colin Firth ellerinden geleni yapsa da her birinin müzikal sanatçısının gırtlığına sahip olmadığı da bir gerçek. Seyirci, filmde şarkıları kendi seslendiren oyuncuların zaman zaman yetersiz kaldığını fark etmiştir

mutlaka. Müzikalde ise durum tam tersine. Sara Poyzer (Donna) ve Niamh Perry’nin (Sophie) seslerine hayran kalmamak ne mümkün! Zaman zaman Sara Poyzer’in şarkıya orkestradan önce girmesi bile o sesin büyüyle görmezden gelinebildi.

İsveç grubunun şarkılarını İskandinavya’dan çıkarıp sınırsız bir Akdeniz iklimine ve bir Yunan adasına taşıyan öykü, sinemanın verdiği imkanlarla perdede daha geniş bir anlatım imkanı bulmuştu kendine. Her ne kadar birebir uyarlama olsa da birkaç sahnede sinemanın bu avantajını görmek mümkün. Özellikle Meryl Streep’in damda dans edip erkeklerin odasına düştüğü sahne ile yine Streep’in arkasında onlarca kadın ile iskelede dans şov yapıp suya atladığı “Dancing Queen” sahnesi, filmi müzikale göre zenginleştiren artıları. Müzikalde olup da filme taşınmayan yegane bölüm, Sophie’nin rüya sahnesi... Babasını bulmaya çalışan bir genç kızın bilinçaltını gayet başarılı bir şekilde anlatan bu bölüm filmde yoktu. Buna karşın filmde, Donna’nın müzikalde olmayan zenginlik hayalini izlemiştik.

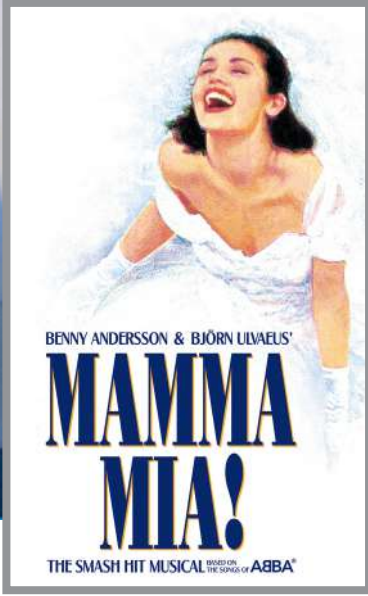
Yunan adasında değil ama Yunan adasında gibiyiz!

MÜZİKALDEKİ KİLİSE SAHNESİ, FİLMDE DÜĞÜN YEMEĞİNE BÜRÜNÜRKEN O KISACIK EŞİCİSİLLİK VURGUSU FİLMDE MİZAHİ BİR AĞIRLIK KAZANILIR. ÜNLÜ “WATERLOO” ŞARKISININ YER

aldığı son grup performanslarında ise bariz olarak müzikalin üstünlüğü ve mükemmeliyeti sözkonusu.

Hugh Jackman’ın tek kişilik şovunda rahat rahat arzı endam eylediği sahne,

Filmi kadar görsel bir zenginliği barındıramıyor tabi ki müzikal ama yine de zevkle izletiyor kendisini...

“Operadaki Hayalet”e dar gelmişti. Yine de arkadaki dekorlar devamlı değiştiği için derinlik hissi fazla kaybolmamıştı “Operadaki Hayalet”te. “Mamma Mia!”da evden kiliseye çevrilebilen tek bir ana dekor olduğu ve o dekor da geniş bir alanı kapladığı için özellikle kalabalık dans bölümlerinde ciddi bir darlık göze çarptı. Atlayıp sıçrayan, yataktan fırlayan, paletleriyle dans eden oyuncuların her hareketinde mekan kısıtlamasını hissetmek mümkün. Bu tür

geniş kadrolu büyük prodüksiyonlar için AVM’lerin dışında, geniş ölçekli gösteri mekanlarına ihtiyaç var. Daha önce, atıl vaziyetteki AKM’nin acilen sanat ile buluşturulması gerekiyor.

Hugh Jackman’ın gösterisinden sonra, ülkemizde böylesine kapsamlı bir performansı sergileyebilecek kim var, sorusunu cevap aramış ama bulamamıştık. “Mamma Mia!” müzikali akıllara başka bir soruyu getirdi. Müzikalde Sophie’ye hayat veren Niamh

Perry, BBC’nin “I’d Do Anything” adlı yetenek yarışmasında keşfedilmişti. Sonrasında “Mamma Mia!” da dahil pek çok müzikalin kadrosuna teklif gelmişti genç yıldız. Bizdeki o çok reytingli yarışmalarda yıldızı parlayan yeteneklerin akıbetini kim biliyor? Opera bölümünden mezun olup çorbacıda çalışan, “O Ses Türkiye” birincisi Hasan, Türkiye’de herhangi bir müzikalin ya da operanın kadrosuna davet edilmiş midir acaba?

CHANTAL AKERMAN İLE 'EVDEN HABERLER'...

Yönetmenin 1976'da ülkesi Belçika'ya döndükten sonra çektiği **"News From Home"** onun imkansız otobiyografilerine bir örnektir. Akerman, filmde 21 yaşında gittiği ve her türden işte çalıştığı **New York yıllarını** aktarır. Ancak ne zorluklarla baş eden ve sonunda başaran genç bir kadını görürüz, ne de o bildik New York anlatısını... Zaten herhangi **bir kahramanı da yoktur** filmin. Akerman, bu dönemde annesinden gelen, çoğu **sitem dolu mektupları okur** arka arkaya... Perdede ise sadece gündelik New York manzaraları vardır...

1 960'LARIN ÖZGÜRLÜKÇÜ ORTAMINDA CAHIER DU CINEMA'CILAR, KAĞIT ÜSTÜNDE FİLM ANALİZLERİYLE YETİNMEYİP KENDİLERİ KAMERA ARKASINA GEÇTİKTEN SONRA SINEMA DÜNYASINDA OLUP BİTENİ EN İYİ

anlatabilecek benzetmelerden biri deprem ve artçı sarsıntılardır muhtemelen... Teoride 19. yüzyıl roman yapısı üzerine şekillenmiş ana akım sinemayı allak bullak eden Yeni Dalga'cılar, film dilini geriye dönülemeyecek bir şekilde değiştirdiklerinde, depremin etkisi neredeyse tüm dünyaya yayıldı. ABD sineması, okyanus ötesindeki bu akımdan beslenen Yeni Hollywood'a doğru yelken açtı. Avrupa sinemasındaki arayışlar daha da körüklendi.

Dünyanın dört bir yanındaki genç yönetmenler, sinemada zanaatkarlık dışında olanakların da var olabileceğini gördü. Geçtiğimiz ay 65 yaşında yitirdiğimiz Chantal Akerman gibi...

Godard'ın "Çılgın Pierrot" sunu (Pierrot Le Fou) seyrettikten sonra film çekmekten başka bir şey düşünmeyen Chantal Akerman, imkansız projelerin konu edildiği bu köşenin arayıp da bulamadığı bir figür. Sadece erkek egemen sinema dünyasında kadın bakışını var etmek gibi bir imkansızlığın üstesinden geldiği için değil, sinemasal olmayacağı düşünülen birçok unsurun aslında beyazperdeye ne kadar yakışacağını gösterdiği için de... Akerman, hayatı boyunca çekim-karşı çekim kolaycılığına alışmış bir sinema algısını reddetti, perdeyle ilişkimizin yalnızca engelleri aşan bir kahramanla özdeşleşmekten geçmesinin gerekmediğini gösterdi. Başka bir deyişle kadın sinemasını var ederken erkek kahramanın yerine kadını koymakla yetinmedi, dilin kendisini dönüştürdü.

Yeri geldiğinde perdenin rahatlığı dışına adım atmaya göze aldı. Sinema dışında gösterimin olanaklarını da araştırdı. Yeri geldiğinde entelektüel olan ile sezgisel olanın birbirlerinin panzehiri olmadığını gösterdi. Kağıt üstünde hayli deneysel ve zorlayıcı duracak bir hikâyeyi alıp (bir ev kadının gündelik hayatını mekanik bir şekilde resmettiği "Jeanne Dielman/Jeanne Dielman, 23, Quai Du

Commerce, 1080 Bruxelles"de olduğu gibi) seyirciyle ilişki kurmada bildik yollara alternatiflerin de olabileceğine işaret etti. Ve Akerman, bunları yaparken film dilini dönüştürmek gibi ulvi bir amaçla değil, sanki içten gelen bir dürtüyle hareket etti. Sık sık otobiyografisini ziyaret etmesinin, hayatından başka bir bölümü aktarmasının egosantrik bir böbürlenmeye maruz kalmış hissinin doğurması da bununla açıklanabilir. Yönetmen, kendi hayatını giriş-gelişme-sonuç ilişkisine hapsedmeyi reddettikçe, seyirciyle kurduğu karşılıklı ilişkiyi daha da sağlamlaştırdı. Zamanın akışının tek yönlü olması gerekmediği, oturulup öylesine düşünülen anların, normalde fark etmeden geçilecek ayrıntıların da önemli olabileceği iyice açığa çıktı. Tıpkı sadece dış sesten ve hiç de ihtişamlı olmayan New York manzaralarından oluşan "News From Home"da olduğu gibi.

Yönetmenin 1976'da ülkesi Belçika'ya döndükten sonra çektiği "News From Home" onun imkansız otobiyografilerine bir örnektir. Akerman, filmde 21 yaşında gittiği ve her türden işte çalıştığı New York yıllarını aktarır. Ancak ne zorluklarla baş eden ve sonunda başaran genç bir kadını görürüz, ne de o bildik New York anlatısını... Zaten herhangi bir kahramanı da yoktur filmin. Akerman, bu dönemde annesinden gelen, çoğu sitem dolu mektupları okur arka arkaya... Perdede ise sadece gündelik New York manzaraları vardır: Karşıdan karşıya geçenler, berberin kapısında oturup sohbet eden yaşlı New York sakinleri, arabadan çekilen yol görüntüleri vs. Başka bir deyişle yaklaşık 90 dakika boyunca mektup okuyan bir dış

ses ve normal koşullarda hiç de 'sinemasal' sayılmayacak görüntüler... Ancak filmin yarattığı etki, kağıt üstünde vaat ettiğinin katbekat ötesindedir. Bağırın çağırın olmayınca, bu mektuplardaki sitemin keskinliği de, özlemin yoğunluğu da iyice kendini gösterir. Gündelik New York manzaraları ise hiçbir 'inadına başarı' hikâyesinin aktaramayacağı bir gerçeklik katar filme. Kuvvetle muhtemel, Akerman bu şehirde hayatta kalabilmek için garsonluk yaparken, bir evden diğerine taşınırken ya da arada derede ilk senaryosunu yazmaya çalışırken de şaşaalı bir hayat sürmedi, New York'u tıpkı filmde olduğu gibi gökdelenlerin tepesi yerine zeminden deneyimledi.

Sonunda bir çıkış noktası konulmadığı sürece, yani olağan koşullarla düşünüldüğünde hiç de sinemasal sayılmayacak bir konum bu. Ne de olsa biyografinin, tüm zorluklara karşın başaran olağanüstü kahramanlarla ilgili olmasına gereğinden fazla alışmış durumdayız. Ancak, Akerman'ın gösterdiği, tek yolun bu olmadığı... Zira, filmi kağıt üstünde ne kadar uzak ve girilmesi zor dursa bile perdedeki sonuç bunun tam aksi... "News From Home", yıllardır seyrettiğimiz birçok biyografiye göre nüfuz etmeye, söz konusu edilen kişinin hissiyatına dokunmaya çok daha fazla imkan veren bir anlatı... Zira, yüzyılı aşkın süren gelenek tersini düşünmemizi sağlıyor olabilir ama giriş, gelişme ve sonuçtan oluşan çizelge, kendini göstermek istediği kadar doğal ve hikmetinden sual olunmaz değil. Akerman gibi 'imkansız' başaran bir yönetmen sayesinde, bu imkanların farkındayız.

ROGER WATERS'IN UZUN YOLCULUĞU

30 Kasım 1979'da başlayan "The Wall" efsanesi, 25 yılı aşkın bir süredir kuşakları etkilemeyi sürdürüyor. Efsanenin son hamlesi ise, 29 Eylül 2015 akşamı dünyanın birçok yerinde olduğu gibi Türkiye'de de gösterilen "Roger Waters The Wall" belgeseli oldu.

EDEBİYAT UYARLAMALARI KADAR YOĞUN OLMASA DA SİNEMANIN MÜZİKALLER İLE DE VERİMLİ BİR İŞBİRLİĞİ MEVCUT. VE TIPKI EDEBİYAT UYARLAMASINDAKİ KİTABI MI DAHA İYİ- FİLMİ Mİ?

Pink Floyd'un müzik tarihinin keskin dönemeçlerinden birinin alınmasına vesile olan 26 şarkılı duble albümü "The Wall", 30 Kasım 1979'da piyasaya sürüldüğünde bugünlere (ve sonrasına) taşınacak bir kıymete sahip olacağı biliniyor muydu, emin değilim! Belki sadece Roger Waters biliyordu, çünkü tümüyle 'kendine ait' (ama evrensel) bir hikaye kurgulamış ve bunu müzikal bir bütünlükle ete kemige büründürmüştü, tabii ki David Gilmour ve prodüktör Bob Ezrin'in de değeri ölçülemeyecek katkılarıyla.

"In The Flesh?"le açılıp "Outside The Wall"la nihayete eren serüven tadındaki bu albüm, 'rock opera' boyutunun çok ötesinde bir öneme haiz. Başkarakteri Pink'in doğumundan başlayarak onun duvarlarla

örülü hayatına tanıklık ettiğimiz çalışma, bireysel özgürlük alanları çeşitli vesilelerle kısıtlanmış insanoğlunun haykırışı, isyanı bir bakıma. Babasını 2. Dünya Savaşı'nda kaybetmiş olan Roger Waters'ın hikayesi gibi dursa da, eski Pink Floyd elemanı Syd Barrett'in dünyası da hakim bu albüme. Pink karakterinin Waters ve Barrett karışımı olduğu da sır değil!

Benim bu albümle tanışmam, muhtemelen 1980'de rahmetli ağabeyimin doldurduğu bir kasetle oldu. Henüz 14 yaşında, müzikal beğenisi oluşmamış bir yeni yetmeyken "The Wall"la tanışmam, tabii ki bugünlere kadar taşınan ve 'belirleyici' olan bir etkiyi de beraberinde getirdi. Daha sonraları plak, CD, MP3 olarak da edindim bu albümü tabii. Müziğin sadece birkaç dakikalık bir keyif olarak kalamayacağını, bir 'hikaye anlatıcısı' da olabileceğini "The Wall"dan öğrendim diyebilirim. Pink'in, daha doğrusu Roger Waters'ın adımlarını

takip etmek, 'kişisel gelişim' denen şeyin içine attı beni. 'Büyümek' de denebilir buna tabii.

Ama asıl etkileşim, yolumun Alan Parker'ın yönetiminde hayat bulan "Duvar" (Pink Floyd The Wall) filmiyle keşişmesiyle oldu. Bob Geldof'un Pink'i canlandırdığı yapım, albümdeki şarkıların kanlı canlı perdeye yansımaları sağlamış, müzik ve sinema gibi iki 'ulvi' disiplini kusursuzca buluşturmuştu. Gerald Scarfe imzalı animasyon çalışmasıysa dudak uçuklatıcıydı, belki de 'canlı' bölümlerin önüne geçecek kadar. Pink'in 'duvarla imtihanı'na yeni bir boyut katılmıştı sanki, en azından 'görünür' olmuştu bu durum.

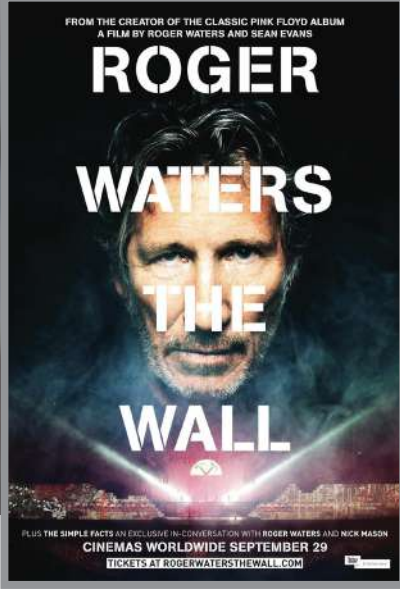
PINK FLOYD'UN "THE WALL" KONSERLERİYLE 7 ŞUBAT 1980'DE LOS ANGELES'TA BAŞLADI. BİR BUÇUK YIL SÜREN BU TUR, LONDRA'DA NİHAYETE ERERKEN DEVAMININ GELECEĞİ ÖNGÖRÜLMEMİŞTİ KUŞKUSUZ.

Tabii ki bu zaman zarfında gerçekleşen konserler, grubun bütün elemanlarının aynı sahnede oluşu nedeniyle paha biçilemez değerde. Ama Roger Waters'ın 21 Temmuz 1990'da konuk sanatçılarla birlikte gerçekleştirdiği Berlin konseri de aynı oranda değerli. Berlin Duvarı'nın yıkılması şerefine verilen bu konser, belki de "The Wall" için en uygun ortamı sağlamıştı. Scorpions başta olmak üzere, Cyndi Lauper, Sinéad O'Connor, Joni Mitchell, Bryan Adams, Ute Lemper, Van Morrison, Marianne Faithfull, The Hooters, The Band gibi isimler sahne almıştı bu konserde.

15 Eylül 2010'da ise "The Wall" için yeni

Film boyunca Waters arabasıyla bir yere gidiyor... Nereye gittiği ise filmin finalinde saklı...

"Roger Waters The Wall", bir 'konser filmi' olmanın çok ötesinde bir belgesel...

bir perde açıyordu. Roger Waters'ın Toronto'da başlayıp 21 Eylül 2013'te Paris'te biten konser dizisi, sahneye kurulan duvarın büyümesini sağlamış, güncel mesajlarla da alabildiğine zenginleşmişti. Her gittiği yerde kapalı gişe sahnelenen bu gösteri, 4 Ağustos 2013'te İstanbul'a da geldi bildiğiniz gibi. Haliyle ben de yerimi aldım bu konserde. Hayatımın yaklaşık 25 yılında öyle ya da böyle damgası olan "The Wall" efsanesini yaratıcısının ağzından dinleme fırsatı kazanmıştım. Gezi Parkı Direnişi'nin de önemli bir yer tuttuğu bu konser, her canlının tatması gereken bir deneyim gibiydi, büyüleyiciydi. Gözyaşları içinde evin yolunu tuttuğumda, 'umutsuzluk'la 'umut' arasında çok ince bir çizgi olduğunu düşündüğümü hatırlıyorum. Umutsuzluğu derinden yaşarken bile umuda tutunabilirdi insan, başına ne gelirse gelsin! Roger Waters, yalnızca bir müzik adamı değildi kuşkusuz, 'umut aşılabilir' bir etkisi de vardı.

Peki, "The Wall"un 30 Kasım 1979'da başlayan serüveni böyle mi bitecekti? 70 yaşını aşan Roger Waters'ın daha fazlası için

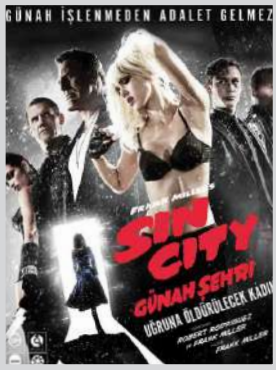
harekete geçeceği düşünülemezdi, ama son bir hamle daha geldi ondan (belki de son değil, bilemeyiz). 29 Eylül 2015 akşamı dünyanın birçok yerinde 'özel' bir belgesel gösterildi. Türkiye'de de gösterilen "Roger Waters The Wall", tabii ki beni de salona koşturdu o akşam. İngilizce altyazılı olarak gösterilen belgesel, Waters'ın Sean Evans'la birlikte yazıp yönettiği bir çalışmaydı. Ve bir 'konser filmi' olmanın çok ötesindeydi.

İLK GÖSTERİMİ 6 EYLÜL 2014'TE TORONTO FİLM FESTİVALİ'NDE YAPILAN "ROGER WATERS THE WALL", İKİ SAATİ AŞKIN SÜRESİ BOYUNCA WATERS'I UZUN BİR YOLCULUĞA ÇIKARIYOR. ARABASINA BİNİP ÇIKTIĞI

bu yolculuk sırasında bazı durakları ve yanına aldığı konukları da oluyor. Biraz da bir tür 'vasiyet' gibi algılıyoruz bu belgeseli, Roger Waters'ın göçüp gitmeden önce vereceği son mesajlar olarak. Tabii ki temelde "The Wall" konser dizisini aktaran bir film bu, konseri baştan sona izleme şansına da kavuşuyoruz yeniden. Waters'ın arabayla yaptığı yolculuksa aralarda devreye giriyor ve bunu sıradan bir konser filminin

dışına çıkarıyor; başka bir 'bütün'le buluşturuyor bizi. Belgeselin sonunda öğreniyoruz ki, çıkılan bu yolculuk, Waters'ın 2. Dünya Savaşı'nda kaybettiği babasının İtalya'daki mezarlığına doğru yapılmış. "The Wall" albümüne de büyük etki yapan bu durum, müzisyenin hayatı algılama biçimini de değiştirmiş, dünyasını neredeyse bunun üzerine kurmasına vesile olmuş. Her fırsatta savaşı lanetleyen Waters'ın bu tavrının köklerini de bu 'kayıp' oluşturuyor kuşkusuz.

2010-2013 arasındaki "The Wall" konser dizisinin yalnızca bir konserinde, 12 Mayıs 2011'de Londra'da Pink Floyd'un yaşayan üyeleri David Gilmour ve Nick Mason'ın da sahne aldığını, ama bu belgeselde o görüntülerin ne yazık ki yer almadığını da belirtelim. Belgeselin bitişinden sonraysa güzel bir sürpriz karşıladı bizi. Roger Waters ve Nick Mason, "The Wall" severlerden gelen soruları cevaplıyorlardı. Bu iki 'yaşlı' adam, bir 'efsane'ye son noktayı koyuyorlardı belki de. Keşke Gilmour da olabilseydi, ama biliyoruz ki bu mümkün değildi!

GÜNAH ŞEHİRİ: UĞRUNA ÖLDÜRÜLECEK KADIN

★ ★
ORJİNAL ADI Sin City: A Dame To Kill For
YÖNETMENLER Frank Miller,
Robert Rodriguez
OYUNCULAR Mickey Rourke,
Jessica Alba, Josh Brolin, Eva Green,
Joseph Gordon-Levitt, Bruce Willis
YAPIM/SÜRE 2014 ABD, 98 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İng. 2.0 DD Tr.
ŞİRKET Bir Film (Mars)

BÜTÜN TEMEL TAŞLAR
YERLİ YERİNDE
OLSA DA YORGUN
DÜŞMÜŞ VE GEÇ
KALMIŞ BİR ÇABA...

UZUNCA BİR BEKLEYİŞİN ARDINDAN İLK FİLMDEN DOKUZ YIL SONRA VİZYONA GİREN BU İKİNCİ "GÜNAH ŞEHİRİ" FİLMİ, ADININ muazzamlığı dışında öncülünü aratmakta oldukça iddialı. Daha önce açılan ufuğun, hiç bir yenilik eklenmeksizin başka bir ufuğun açılmasına yardım ettiği görülmemiştir zaten. Duruma 'filmin hayranları için çekilmiş yeni bir film' gözüyle bakmak da sakıncalı zira önümüzdeki işin hayranları memnun etmesi, özel ilgisi olmayan seyirciyi memnun etmesinden daha zor.

Frank Miller'ın çizgi roman serisindeki en iyi üç hikayenin orijinal filme esin kaynaklığı etmesi, devam filmini 'eldeki malzeme bu kadar' hissiyatıyla dolduruyor. Bütün temel taşlar yerli yerinde olsa da yorgun düşmüş, benzer ve geç kalmış bir çaba bu. Senaryo her hikayede git gide daha kötüleşip Nancy'nin hikayesi olan final bölümünde iyice dibe vururken, Jessica Alba'nın kendi karakteriyle biraz daha yaramazca flört etme fırsatı filmin çöküşü oluyor.

Miller ve Rodriguez'in film-noir kalıplarıyla oynadıklarını düşündükleri bariz ancak Eva

Green'in yıldızlaşsa da yalnız kaldığı anlar dışında bu düşünce geçerlilik arz etmiyor. Cinsellik her daim cinsel gerilime, stilize şiddet her daim destansı anlara sebebiyet vermiyor. İlk filmdeki ağırkanlılığın yerini alan hızlı kurgu bütün dengeyi dağıtırken, yine ilk filmde kalan güzellikler sayesinde zamanın geçiyor.

Küçük fireler dışında tekrar bir araya getirilen kadronun tartışılmaz çekiciliği ve orijinal filmin üzerinde olumlu anlamda fikir birliğine varılan kült karakteri Marv'ın hikayeleri birleştirici konumda olması "Günah Şehri: Uğruna Öldürülecek Kadın"ın artı noktaları. 'Aynı kalitede materyale sahip olsalar dahi', şu andaki formlarıyla sonuca ulaşmaları zor görünen yönetmen ikilisine 'geçmiş olsun' dileklerimiz sunmaktan başka çaremiz yok.

En azından şehir yerli yerinde.

En fazla 'The Spirit' kadar iyi olması.

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

GECE TAKİBİ

ORJİNAL ADI Run All Night
YÖNETMEN Jaume Collet-Serra
OYUNCULAR Liam Neeson, Ed Harris,
Joel Kinnaman, Common,
Genesis Rodriguez, Vincent D'Onofrio
YAPIM/SÜRE 2015 ABD, 114 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İng. 2.0 DD Tr.
ŞİRKET Yeni Film (Warner)

**BAZEN ÇOK İYİ
FİKİRLERDEN
O KADAR DA
PARLAK FİLMLER
ÇIKAMAYABİLİYOR...**

DRAMATİK ROLLERDE İZLEMekten keyif aldığımız İRLANDALI AKTÖR LIAM NEESON, ÖZELLİKLE DE OYUNCU EŞİ NATASHA Richardson'ı 2009 yılında bir kaza sonucunda kaybettiğinden beri kendisini neredeyse tümüyle aksiyon filmlerine verdi. Şimdi senede 4-5 film çeken oyuncu, bir zamanların emektar aksiyon oyuncusu Charles Bronson gibi sürekli ailesini korumak için eline silah alan kahraman rollerinde karşımıza çıkmakta.

"Gece Takibi"nde de alıştığımız Liam Neeson'ı izliyoruz. Bir şekilde kader onu eline silah alıp oğlunu ve onun ailesini korumaya zorluyor. Ama film aslında bundan çok daha fazlasının yapılabileceği bir hikayeye sahip.

Shawn (Ed Harris) ve Jimmy (Liam Neeson) beraber büyümüş ve bir dönem suç dünyasında nam salmış iki eski arkadaş. Bir süre sonra kafası patronluğa daha yatkın olan Shawn diğerini aşmış. Jimmy onun adamı olarak kalmış, onun için suç işlemiş, adam öldürmüş.. İkisinin de birer oğlu var. Beklenmedik bir olay sonucunda Jimmy oğlunu Shawn'ın oğlundan korumak için kendisini siper eder. İki eski dost, oğulları üzerinden büyük bir

hesaplaşmaya girişirler.

İki iyi aktörün bu karşı karşıya geldiği filmin hakkını veremeyen bir yönetmenlik anlayışı var filmde. Daha önce iki Liam Neeson aksiyonu daha çeken İspanyol yönetmen Jaume Collet-Serra daha en başta hikayeyi sondan başlatarak filmi yaralıyor. Bu bir gecede geçen hikayeyi neredeyse tüm finali tahmin ederek izlemeye başlıyoruz. Ancak kağıt üzerinde bile karakterlerin dramatik konumları yeterince işlenemeyince çok da etkileyici olamıyor film. Zaten bir zaman sınırlaması var, her şeyin bir gecede olup bitmesi gerekiyor. Bu da senaryonun çok daha ustalıkla ve incelikle yazılmasını gerektiriyor. Aksiyon ve gerilime yaslanınca, karakterlerin özellikle de iki babanın ruh hallerini yansıtmakta sırtını iki tecrübeli aktöre yaslıyor, karakterlere değil...

"Gece Takibi" daha güçlü bir film olabilirdi ama yine de sürükleyici bir film olarak izletiyor kendisini.

Serra hikayenin yanlış taraflarında vakit kaybediyor. Polis karakterini de hikayeye iyi dahil edemiyor.

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

AÇIM, ÜŞÜYORUM

‘Avant-garde’ sinemanın büyük ismi **Chantal Akerman**, 65 yaşında hayata **veda** etmeyi seçti. Arkasında bıraktığı **külliyat** ise **yeniden ve yeniden** ele alınmayı hak ediyor. 1984 yapımı kısa filmi **“Açım, Üşüyorum”** (J'Ai Faim, J'Ai Froid) da bunlardan biri.

ORJİNAL ADI J'Ai Faim, J'Ai Froid
(I'm Hungry, I'm Cold)

YÖNETMEN Chantal Akerman

YAPIM 1984 Fransa

SÜRE 12 dk.

SİNEMAYI SANAT YAPANLARIN, BİR ADIM ÖTESİNDE SİNEMAYI 'HAYAT' YAPANLARIN BAŞINDA GELİYORDU CHANTAL AKERMAN. 65 YAŞINDA çekip gitmeyi seçti, hayatının her aşamasında olduğu finali de kendi eliyle yaptı. Evet, feminist bir sinemacıydı, ama onun 'öncü' kimliğinin daha önde olduğunu da belirtmek gerek.

Onun sinemasında, tabii ki uzun metrajlı filmlerden oluşan bazı kilometre taşları var, ama Akerman'ın kısa film dağarcığının da en az uzun metrajlı çalışmaları kadar 'sağlam' olduğunu söylemek gerek. 1984 yapımı "Açım, Üşüyorum" (J'Ai Faim, J'Ai Froid) da bunların başını çekiyor.

"Açım, Üşüyorum", altı yönetmenli antolojik film "Paris'te Altı... 20 Yıl Sonra"nın (Paris Vu Par... 20 Ans Après) ilk bölümü aslında. 1965 yapımı ünlü "Paris'te Altı"nın (Paris Vu Par...) 20 yıl sonra yeniden projelendirilmesiyle hayat bulan yapım, orijinalini aratmayan kısa filmlerden oluşuyor, en

başta da Akerman'ınki olmak üzere.

İki genç kızla tanışıyoruz "Açım, Üşüyorum"da. Maria de Medeiros ve Pascale Salin'in bedenlerine yapışan bu iki karakter, filmin adındaki gibi son derece 'basit' cümlelerle isteklerini dile getiriyorlar. Varoluşçu çizgiye sahip hikaye, tam bir Yeni Dalga atmosferiyle yol alıyor. Sokağın dokusunu içimize işleyen siyah-beyaz görüntüler, iki kızın 'açlık', 'üşümek', 'aşk', 'şarkı söylemek' gibi dürtülerinin basit yansımalarına dönüşüyor. Bunlar arasında 'açlık' baş sırayı çekiyor, ki bunu en çok da Maria de Medeiros'un canlandırdığı karakter dile getiriyor.

İçgüdüsel yaşayan insanın zor kullanarak 'karmaşa' aramaktan vazgeçmesi ve hayatı 'olduğu gibi' sürdürmesi gerektiği üzerine küçük bir tirat "Açım, Üşüyorum". 'Büyük' bir resim ortaya koymak için 'büyük cümleler' kurmak gerekmediğini de vurguluyor Chantal Akerman.

ROCK FM 94.5

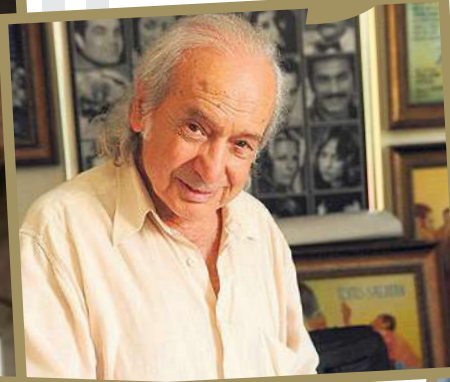
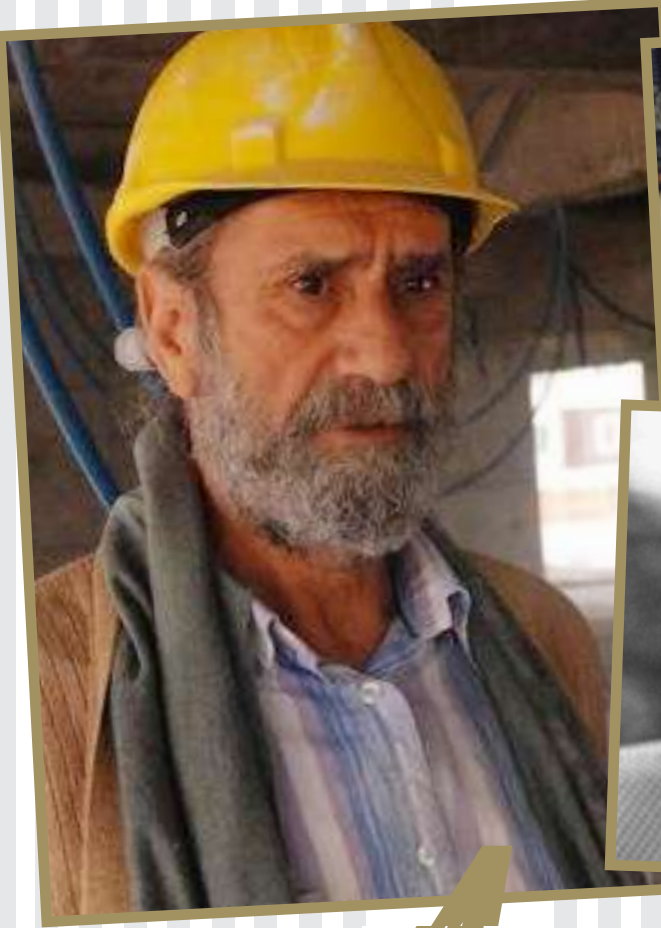
7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER CUMA 20.00 / 22.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

1- Güle güle Tomris Hanım

Tomris İncir tiyatrocuymdu, son yıllarda dizilerde de rol alıyordu, ama unutulmamalı ki sinemada da önemli filmlerde izledik kendisini... "Çamur", "Gönlümdeki Köşk Olmasa", "Tersine Dünya", "Karşılaşma", "Gizli Yüz" ilk akla gelenler. Toprağı bol olsun...

2- "Ana Yurdu" APSA'da aday

Venedik Film Festivali'nde dünya prömiyerini yapan Senem Tüzen'in yönettiği "Ana Yurdu", Asya'nın Oscarları sayılan 9. Asya Pasifik Film Ödülleri'nde (APSA) UNESCO Ödülü'ne aday gösterildi. Sonuçlar 26 Kasım'da Avustralya'nın Brisbane şehrinde düzenlenecek törende açıklanacak. Ekibe şimdiden başarılar.

3- Chantal Akerman da gitti

Feminist yönetmen Chantal Akerman, 2008'de Uçan Süpürge Film Festivali'ne katılmıştı. Biraz da bu gelişle tanıştık kendisini. "Jeanne Dielman, 23, Quai Du Commerce, 1080 Bruxelles", "Tutsak Kadın", "Yarın Taşınıyoruz", "New York'ta Bir Çılgın" gibi filmlere imza attı. Son filmi, Auschwitz kampından sağ çıkan annesini anlattığı "No Home Movie" belgeseliydi. 66 yaşında vefat etti. Toprağı bol olsun.

4- İşçi filmi destek bekliyor

İşçi ölümlerinin olağan hale geldiği ülkemizde bir sinemacı çıkıp bu meseleyi beyazperdeye taşımaya karar verdi. Genç yönetmen Kıvanç Sezer, "Babamın Kanatları"nda iş cinayetlerini ele alacak. Menderes

Samancılar'ın başrolde oynayacağı film, bir inşaat işçisinin hayatına odaklanıyor. Ve film yapım için desteklerinizi bekliyor. <https://www.indiegogo.com/projects/babamin-kanatlari-my-father-s-wings#/>

5- Agâh Baba'ya Emek Ödülü

6 Kasım'da Malatya Film Festivali'nde, sinema tarihçisi ve yazarı büyüğümüz Agâh Özgüç'e Sinema Emek Ödülü takdim edilecek. Özgüç ne kadar Emek ödülü alsa azdır. O olmasaydı emin olun Türkiye sinemasıyla ilgili pek çok şeyi biliyorduk.

SAYGIYLA ANIYORUZ...
CHANTAL AKERMAN
1950 - 2015

“ SANIRIM ŞÖYLE DİYEBİLİRSİNİZ: MÜTEMADİYEN ÖĞRENCİLİK DÖNEMİ
FİLMLERİMİN YENİDEN ÇEVİRİMLERİNİ YAPIYORUM. ”

Robert Zemeckis